

Kontrollplan 2020–2022 Miljönämnden i mellersta Bohuslän

För offentlig kontroll av livsmedel i Sotenäs, Munkedal och Lysekils Kommuner

Innehållsförteckning

1. Sammanfattning.....	3
2. Mål för den offentliga kontrollen	4
2.1 Övergripande mål för kontroll inom kontrollområdet.....	4
2.2 Kontrollmyndighetens mål för kontroll inom kontrollområdet.....	4
3. Ansvarsfördelning inom kontrollområdet	5
3.1 Behörig central myndighet	5
3.2 Behörig myndighet för kontrollen	5
3.3 Ansvarsfördelningen mellan de berörda myndigheterna.....	5
3.4 Ansvarsfördelning inom den behöriga myndigheten	5
4. Samordning.....	6
5. Befogenheter och resurser för kontrollen	6
5.1 Kontrollmyndighetens befogenheter	6
5.2 Kontrollpersonal och utrustning	7
5.3 Finansiering av kontrollen	7
5.4 Kompetenskrav och utbildning.....	7
6. Organisation och utförande av kontrollen	8
6.1 Registrering och godkännande av kontrollobjekt.....	8
6.2 Prioriteringar inom kontrollområdet – riskbaserad kontroll.....	8
6.3 Rutiner för utförande av kontroll.....	8
6.4 Provtagning och analys.....	9
6.5 Rapportering av kontrollresultat.....	10
6.6 Öppenhet i kontrollen	10
7. Sanktioner - Åtgärder bristande efterlevnad av lagstiftningen.....	10
8. Uppföljning och utvärdering av kontrollen	12
8.1 Uppföljning.....	12
8.2 Revisioner.....	12
1. För att säkerställa sin efterlevnad av denna förordning ska de behöriga myndigheterna utföra internrevisioner eller låta sin myndighet revideras, och de ska med beaktande av resultaten vidta lämpliga åtgärder.	12
2. De revisioner som avses i punkt 1 ska vara föremål för oberoende granskning, och utföras på ett öppet sätt.	12
8.3 Utvärdering.....	12
9. Beredskap	13
10. Flerårig nationell kontrollplan.....	13
10.1 Operativa mål som miljöenheten ska jobba med under 2020–2022.....	13
Operativt mål 2020	13
Operativt mål 2021	14
Operativt mål 2022	15

1. Sammanfattning

Denna kontrollplan är den operativa kontrollmyndighetens beskrivning av hur de krav som ställs på offentlig kontroll inom livsmedelskedjan uppfylls av myndigheten. Kraven finns bland annat i Europaparlamentets och Rådets förordning (EU) nr 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurhälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel [...].

Den gemensamma Miljönämnden i mellersta Bohuslän är behörig myndighet för kontroll utifrån livsmedelslagstiftningen i Lysekil, Munkedal och Sotenäs kommuner. Ansvaret innefattar kontroll av livsmedelshygien, redlighet och spårbarhet samt registrering och riskklassning av livsmedelsanläggningar. Kontrollen utförs vanligen med kontrollmetoderna inspektion och revision samt i viss utsträckning provtagning och analys. I kontrollen ingår också extra offentlig kontroll, utredning av misstänkt matförgiftning, beslut om sanktioner, rapportering till Livsmedelsverket med mera.

Miljönämnden ansvarar för kontrollen vid cirka 450 livsmedelsanläggningar, vilka är riktade direkt till konsument såsom livsmedelsbutiker, restauranger och kök inom kommunernas omsorgs- och utbildningsverksamheter samt vattenverk för allmän förbrukning.

Kontrollen under 2020–2022 innebär att alla verksamheter erhåller kontroll under perioden. De verksamheter som har erhållit tre eller fler kontrolltimmar, enligt riskklassningen, kommer att kontrolleras varje år. De verksamheter som erhållit mindre än tre timmar kommer att kontrolleras en till två gånger under perioden.

2. Mål för den offentliga kontrollen

De gemensamma målen för den offentliga kontrollen inom livsmedelskedjan, enligt Livsmedelsverket, är att:

- Konsumenterna har trygga livsmedel, förtroende för kontrollverksamheten och en god grund för val av produkt. Med trygga livsmedel menas säkra livsmedel och att konsumenterna inte blir lurade.
- Intressenterna har tilltro till kontrollen och upplever den som meningsfull.
- De samverkande kontrollmyndigheterna har en optimal samverkan och förtroende för varandras sätt att ta ansvar för sin respektive del i livsmedelskedjan. Kontrollverksamheten är riskbaserad, rättssäker, effektiv och ändamålsenlig.

Livsmedelskedjan omfattar livsmedel, foder, djurhälsa, djurskydd och växtskydd.

2.1 Övergripande mål för kontroll inom kontrollområdet

Inriktningsmålen för den offentliga kontrollen av livsmedel i Sverige är att:

- Konsumenterna får säkra livsmedel inklusive dricksvatten, som är producerade och hanterade på ett acceptabelt sätt. Informationen om livsmedlen är enkel och korrekt.
- De livsmedelsproducerande växterna och djuren är friska och utgör inte någon allvarlig smittorisk.
- Verksamhetsutövarna i livsmedelskedjan får råd, service och kontroll med helhetssyn som underlättar deras eget ansvarstagande.
- De samverkande myndigheterna tar ett gemensamt ansvar för hela livsmedelskedjan, inklusive beredskap

Kontrollverksamheten:

- alla led i kedjan och alla relevanta krav i lagstiftningen kontrolleras regelbundet med avseende på säkerhet och redlighet.
- kontrollen är riskbaserad, både när det gäller säkerhet och redlighet.
- avvikelser upptäcks och följs upp för att säkerställa att bristerna har åtgärdats.

2.2 Kontrollmyndighetens mål för kontroll inom kontrollområdet

De lokala målen för 2020–2022 för miljönämndens arbete med livsmedelskontroll är att:

- Alla verksamheter ska erhålla kontroll under perioden. De verksamheter som har erhållit tre eller fler kontrolltimmar enligt riskklassificeringen ska kontrolleras varje

år. De verksamheter som erhållit mindre än tre timmar ska kontrolleras en till två gånger under perioden.

- Tillsynsbesök utförs enligt plan inlagd i ärendehanteringssystemet.
- Kontroll av de nationella operativa målen genomförs vid de verksamheter där det är aktuellt.
- Delta i Livsmedelsverkets samordnade kontrollprojekt: ”Spårbarhet av kött” (År 2020), ”Spårbarhet på ägg” (2021) och ”Projekt av skötsel och underhåll av reservoarer” (År 2022)”.
- Resurserna för kontroll ska täcka behovet så att kontrollplanen kan följas.

3. Ansvarsfördelning inom kontrollområdet

3.1 Behörig central myndighet

Livsmedelsverket är den centrala behöriga myndigheten för livsmedelskontroll i Sverige, enligt 18 § i Livsmedelsförordningen (2006:814).

3.2 Behörig myndighet för kontrollen

I 11 § Livsmedelslagen (2006:804) anges att livsmedelskontrollen i Sverige utförs dels av Livsmedelsverket och dels av de lokala kommunala kontrollmyndigheterna.

Länsstyrelserna har ansvar för livsmedelskontrollen i primärproduktionen.

I Sotenäs, Munkedal och Lysekil kommuner ansvarar Miljönämnden i mellersta Bohuslän för livsmedelskontrollen.

3.3 Ansvarsfördelningen mellan de berörda myndigheterna

Ansaret för den offentliga kontrollen av livsmedelsanläggningar i Sverige fördelas enligt 23 § i Livsmedelsförordningen (2006:814).

Miljöenheten ansvarar för kontroll av alla typer av livsmedelsanläggningar inom miljönämndens ansvarsområde.

Anläggningar över en viss storlek kontrolleras av Livsmedelsverket. Länsstyrelserna ansvarar för livsmedelskontrollen i primärproduktionen.

3.4. Ansvarsfördelning inom den behöriga myndigheten

Myndigheten är organiserad under Samhällsbyggnadsförvaltningen i Sotenäs kommun.

Miljöenheten där livsmedelsavdelningen ingår har en egen politisk nämnd. Tjänstemännen på livsmedelsavdelningen har en långtgående delegationsordning beslutad av

Miljönämnden i mellersta Bohuslän 2016-02-24 § 8 (*kommer eventuellt ny delegationsordning i slutet av 2019*).

4. Samordning

Miljöenheten genomför aktiviteter med andra kontrollmyndigheter på följande sätt inom livsmedelskontrollen:

- Livsmedelsinspektörerna i Norra Bohuslän träffas på gemensamma möten två gånger per år för att diskutera aktuella frågeställningar samt gemensam planering och genomförande av kontrollprojekt. Detta leder till ökad samsyn och utbyte av kompetens. Dessutom samplaneras semestrar och andra ledigheter. Det skapar också möjligheter att undvika jävsituationer. Däremellan sker mail- och telefonkontakt i angelägna ärenden.
- Livsmedelsinspektörerna i Trestadsområdet, Dalsland och Miljöenheten i mellersta Bohuslän träffas på gemensamma möten en gång per år att diskutera aktuella frågeställningar.
- Möjlighet till köp av inspektörstjänst mellan kommunerna finns i enlighet med livsmedelslagstiftningen och Fyrbodalsavtalet.
- Inspektörerna deltar vanligen i länsträffar som anordnas av Länsstyrelsen och Livsmedelsverket.
- Inspektörerna deltar i relevanta utbildningar som anordnas av Länsstyrelsen och Livsmedelsverket samt andra aktörer.
- Myndigheten har möjlighet att samverka med Miljösamverkan Västra Götaland samt Livsmedelsverket i olika kontrollprojekt.

5. Befogenheter och resurser för kontrollen

5.1 Kontrollmyndighetens befogenheter

Miljönämndens befogenheter inom livsmedelsområdet regleras huvudsakligen i Livsmedelslagen (2006:804), i Livsmedelsförordningen (2006:813), förordningen (EU) 2017/625 samt Miljönämnden i mellersta Bohuslän's delegationsordning 2016-02-24 § 8 (*eventuellt ny delegationsordning kommer i slutet av 2019*). Delegationsordningen medför att tjänstemännen kan fatta nödvändiga beslut utan dröjsmål så myndigheten blir effektiv.

Enligt 20 § i Livsmedelslagen har kontrollmyndigheten rätt att få upplysningar, ta del av handlingar och få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen.

För åtgärder vid bristande efterlevnad och sanktioner se punkt 7 nedan.

5.2 Kontrollpersonal och utrustning

Myndigheten förfogar över 3,25 handläggartjänster samt 1 administratörstjänst inom livsmedelsområdet. Behovsutredningen för miljöenheten är fastställd 2018.

För att genomföra kontrollen har myndigheten tillgång till utrustning i form av datastöd, skyddskläder, provtagningsutrustning, avtal med laboratorium, surfplatta och bilar med mera.

5.3 Finansiering av kontrollen

Miljönämndens offentliga kontroll av livsmedelsanläggningar finansieras med avgifter, enligt förordning om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel (SFS 2006:1166).

Årlig kontrollavgift tas ut från kontrollobjektet för att finansiera kontrollen. Taxa för offentlig kontroll, enligt Livsmedelslagen, är antagen av kommunfullmäktige i respektive samverkans kommun.

Timtaxa för livsmedelskontroll framgår av de taxor kommunfullmäktige antar i respektive samverkans kommun. Timtaxan har framräknats genom SKL:s beräkningsmodell.

Avgift för extra offentlig kontroll (*Livsmedelsverket ska byta namn på extra offentlig kontroll inom kort*) tas ut för att finansiera kontrollen enligt förordning (EU) nr 2017/625. Baseras på nedlagd tid för ärendet.

5.4 Kompetenskrav och utbildning

För att arbeta med offentlig kontroll av livsmedel i Sotenäs, Munkedal och Lysekils kommuner krävs utbildning som livsmedelsinspektör eller annan likvärdig utbildning samt gå Livsmedelsverkets webbutbildningar. B-körkort krävs. Egenskaper som är viktiga för anställning är noggrannhet, självständighet och att vara utåtriktad.

Miljöenhetens kompetensplan inom livsmedelsområdet uppdateras i samband med de årliga medarbetarsamtalen. Vidareutbildning och kurser diskuteras löpande under året utifrån kompetensplanen.

Behovsutredning ska upprättas ungefär var tredje år, eller vid behov. Nästa gång behovsutredningen uppdateras är 2021.

6. Organisation och utförande av kontrollen

6.1 Registrering och godkännande av kontrollobjekt

I förordning (EU) 2017/625 om offentlig kontroll finns krav på att kontrollmyndigheterna ska upprätthålla aktuella register över anläggningar som är föremål för kontroll. Miljöenheten i mellersta Bohuslän uppdaterar sitt register (EDP:s ärendehanteringssystem Vision) kontinuerligt efter utförd kontroll, efter att ha mottagit anmälningar för registrering, riskklassning, avregistrering eller erhållit information från företagare på annat sätt. Därutöver uppdateras registret en gång om året i samband med debitering av årsavgifter för livsmedelskontroll.

6.2 Prioriteringar inom kontrollområdet – riskbaserad kontroll

Ärendehanteringssystemet används för planeringen av årlig kontroll. Efter riskklassningen av anläggningar och tilldelningen av kontrolltid, läggs fem besök upp i ärendehanteringssystemet på objektet. Intervallen mellan besöken varierar utifrån hur många timmar en anläggning tilldelas. Miljöenheten beräknar 3–5 timmar per besök vilket innebär att besöken på anläggningarna läggs in från ett besök vart tredje år till fyra besök per år. Detta medger en riskbaserad planering.

Handläggningstid för återbesök (extra offentlig kontroll) eller för befogade klagomål ingår inte i den årliga kontrollen. Denna tid tillkommer utöver den planerade kontrollen och miljöenheten tar då betalt för nedlagd handläggningstid.

En uppskattning av händelsestyrda ärenden (ca 300 ärenden 2019) görs inför kommande år med 25 % av totala kontrolltiden, exempelvis registreringar, riskklassningar, extra offentlig kontroll, remissvar, RASFF och misstänkt matförgiftning.

6.3 Rutiner för utförande av kontroll

För flertalet uppgifter inom den offentliga kontrollen finns vägledningar och kontrollhandböcker från Livsmedelsverket samt branschriktlinjer till stöd för arbetet.

Miljöenheten har utarbetat rutiner som styrdokument för att metodiskt kunna utföra kontroll på livsmedelsanläggningar. Vissa rutiner följs även av en utförligare instruktion.

- Rutin: Li 1 Registrering av livsmedelsanläggning
- Rutin: Li 2 Inspektioner
- Rutin: Li 3 Dricksvattenanläggning
- Rutin: Li 4 Revision
- Rutin: Li 5 Extra offentlig kontroll

- Rutin: Li 6 Riskklassning kontrolltid avgift
- Rutin: Li 7 Provtagning offentlig kontroll
- Rutin: Li 8 Risk för smitta i livsmedel
- Rutin: Li 9 Intervju av drabbad person
- Rutin: Li 10 Uppföljning av avvikelser
- Rutin: Li 11 Fastställa faroanalys och undersökningsprogram vid dricksvattenanläggningar
- Rutin: Li 12 Bevaka livsteck.net
- Rutin: Li 13 Funktionskontroll av termometrar
- Rutin: Li 14 Bisysslor
- Rutin: Li 15 Admin av RASFF ärenden
- Rutin: Li 16 Kredithantering livsmedel
- Rutin: Li 17 Arkiv
- Rutin: Li 18 Möten livsmedelsgruppen
- Rutin: Li 19 Uppföljning och utvärdering av kontrollen
- Rutin: Li 20 Avregistrering
- Rutin: Li 21 Tertialuppföljning livs
- Rutin: Li 22 Samsyn inom livsmedelskontrollen
- Rutin: Li 23 Att skicka RASFF meddelanden
- Rutin: Li 24 Överklagan
- Rutin: Li 25 Föreläggande med eller utan vite
- Beredskapsplan Vatten och livsmedelsburna utbrott

6.4 Provtagning och analys

Kommunerna har genom offentlig upphandling avtal med det ackrediterade laboratoriet Eurofins. Avtalet är baserat på Livsmedelsverkets vägledning ”Upphandling av analystjänster för offentlig kontroll av livsmedel och för föreskriven regelbunden kontroll av dricksvatten”. Ackreditering kontrolleras vid upphandling.

Provtagning utförs vid rengöringskontroll med ATP- mätare. Övrig provtagning kommer att tas vid behov och i enlighet med nedanstående:

- Utredning av matförgiftningar.
- Då provtagning anses nödvändigt inom ramen för offentlig kontroll.
- Medverkan i olika projekt.

Om miljönämnden låter utföra annan analys än av de som upphandlats försäkras sig nämnden om att laboratoriet har ackreditering för aktuell analys. I krissituationer kan även andra analysmetoder vara aktuella.

6.5 Rapportering av kontrollresultat

Då kontroll eller revision genomförts på en verksamhet upprättas en kontrollrapport enligt förordning (EU) nr 2017/625 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurhälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel. Kontrollrapporten skickas ut till verksamheten oavsett om det funnits avvikelser eller inte. Resultatet från kontrollen registreras i EDP:s ärendehanteringssystem Vision.

Kontrollresultatet för livsmedelsanläggningar i Sotenäs, Munkedal och Lysekils kommuner rapporteras årligen till livsmedelsverket enligt SLVFS 2009:13. EDP:s ärendehanteringssystem Vision har en funktion som genererar årsrapporten.

6.6 Öppenhet i kontrollen

I Sverige regleras öppenheten i kontrollen framförallt av Tryckfrihetsförordningen (1949:105) och Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). I korthet innebär detta att alla myndigheter är skyldiga att föra register över de allmänna handlingar som finns hos myndigheten. Ett sådant register kallas vanligtvis för diarium. I ärendehanteringssystemet Vision registreras de handlingar som kommer in till myndigheten till exempel brev och ansökningar och de handlingar som upprättas vid myndigheten, till exempel beslut och kontrollrapporter. I Vision registreras både offentliga och sekretessbelagda handlingar.

Vem som helst har rätt att begära att få se en handling som finns hos en myndighet. En allmän handling är vanligen också offentlig, det vill säga vem som helst får ta del av den. Vissa handlingar kan dock vara sekretessbelagda. Detta ska prövas av myndigheten utifrån gällande lagstiftning när någon ber att få ut en handling

7. Sanktioner - Åtgärder bristande efterlevnad av lagstiftningen

Miljönämndens juridiska befogenheter att vidta åtgärder vid bristande efterlevnad finns bland annat i förordning (EU) nr 2017/625, artikel 137 till 139. Denna anger att om den behöriga myndigheten konstaterar bristande efterlevnad, ska den vidta åtgärder för att se till att företagaren avhjälper situationen. När den behöriga myndigheten beslutar vilken åtgärd som ska vidtas ska den ta hänsyn till den bristande efterlevnadens art och om företagaren tidigare visat prov på bristande efterlevnad. Ytterligare åtgärder som nämnden kan vidta anges i 22–24 §§ i livsmedelslagen. Exempel på åtgärder som miljönämnden har

möjlighet att vidta är föreläggande, förbud, begränsa eller förbjuda utsläppande på marknaden av livsmedel, beordra att livsmedel återkallas, dras tillbaka från marknaden och/eller destrueras samt tillfälligt eller permanent återkalla anläggningars godkännande. Möjlighet finns att kombinera beslut med vite.

Inom myndigheten regleras juridiska befogenheter med delegationsordning. För att kontroll ska kunna utföras effektivt har miljöenheten långtgående delegation och följande rutiner:

- Rutin: Li 5. Extra offentlig kontroll (kommer att byta namn när kontrollföreläggningen och SLV bestämt vad det kommer att heta)
- Rutin: Li 10. Uppföljning av avvikelser
- Rutin: Li 25 Föreläggande med eller utan vite

Rutiner för omhändertagande av vara, destruering av vara och förbud att släppa ut livsmedel på marknaden kommer att tas fram under 2020.

8. Uppföljning och utvärdering av kontrollen

8.1 Uppföljning

Inför årsskiftet utvärderas den årliga kontrollplanen. Denna utvärdering används som underlag för nästkommande års verksamhetsplan och kontrollplan.

Kontroll med mer än en inspektör genomförs regelbundet för att få samsyn inom miljönämndens ansvarsområde. För samsyn inom länet och landet sker kontakt med andra myndigheter som bedriver livsmedelskontroll, t.ex. livsmedelsinspektörerna i Norra Bohuslän samt Västra Götalands länsmöten.

- Rutin: Li 19 Uppföljning och utvärdering av kontrollen.

8.2 Revisioner

Den kommunala livsmedelskontrollen revideras kontinuerligt av länsstyrelserna. Varje länsstyrelse ansvarar för att upprätta en revisionsplan för kommunerna inom det egna länet. Revisionsplanen ska vara riskbaserad. Länsstyrelsen ansvarar även för uppföljning av att kommunen vidtar åtgärder för att avhjälpa eventuella avvikelser. Om länsstyrelsen bedömer att kommunen inte vidtar tillräckliga åtgärder kan länsstyrelsen begära att Livsmedelsverket förelägger kommunen att vidta rättelse.

I förordning (EU) nr 2017/625, artikel 6 står det att:

1. För att säkerställa sin efterlevnad av denna förordning ska de behöriga myndigheterna utföra internrevisioner eller låta sin myndighet revideras, och de ska med beaktande av resultaten vidta lämpliga åtgärder.
2. De revisioner som avses i punkt 1 ska vara föremål för oberoende granskning, och utföras på ett öppet sätt.

8.3 Utvärdering

Kontroll med mer än en inspektör genomförs regelbundet för att få samsyn inom miljönämndens ansvarsområde. För samsyn inom länet och landet sker kontakt med andra myndigheter som bedriver livsmedelskontroll, till exempel livsmedelsinspektörerna i Norra Bohuslän och länsmöten.

Efter den årliga uppföljningen görs en utvärdering av arbetsmetoder och effektivitet. Enligt Rutin Li 19 Uppföljning och utvärdering av kontrollen.

9. Beredskap

Ur livsmedelssynpunkt kan beredskap bli aktuellt vid utbrott av vattenburen smitta eller om vattentäkter blir kontaminerade av skadliga ämnen.

Räddningstjänsten Sotenäs och Räddningstjänsten Mitt Bohuslän har en lista med telefonnummer till miljöchefen samt inspektörerna för att kunna få kontakt med miljöenhetens personal även utanför kontorstid. Kommunerna har varsin krisplan som ska användas vid krisledning och krishantering av extra ordinär händelse för den egna organisationens arbete. Miljönämnden i mellersta Bohuslän har tagit fram en Beredskapsplan för vatten och livsmedelsburen utbrott. Beredskapsplanen revideras årligen i samband med genomgång av rutiner.

Vid utbrott av matförgiftningar hänvisas till rutin ”Risk för smitta i livsmedel”, ”Intervju av drabbad person” samt vid större händelser ”Beredskapsplanen för vatten och livsmedelsburen utbrott”.

10. Flerårig nationell kontrollplan

I Sveriges nationella plan för kontrollen i livsmedelskedjan beskrivs hur den offentliga kontrollen av livsmedel, foder, djurhälsa, djurskydd och växtskydd är organiserad, hur den genomförs och hur den utvecklas. Kontrollplanen finns på Livsmedelsverkets webbplats www.livsmedelsverket.se.

Planen har utarbetats av Livsmedelsverket, Jordbruksverket, Satens veterinärmedicinska anstalt, Länsstyrelser, Sveriges kommuner och landsting samt Generalläkaren. I kontrollplanen beskrivs de operativa mål som myndigheterna enats om att arbeta med på nationell nivå. Miljönämnden i mellersta Bohuslän bidrar i arbetet med de operativa målen.

10.1 Operativa mål som miljöenheten ska jobba med under 2020–2022

Genom att nationellt styra kontrollen mot specifika problem som finns i livsmedelskedjan får vi en riskbaserad kontroll som kan göra skillnad. Bedömning av måluppfyllelse görs på nationell nivå. Miljöenheten har för avsikt att arbeta med följande operativa mål under perioden 2020–2022:

Operativt mål 2020

Mikrobiologiska risker i dricksvatten (operativt mål 1)

Senast den 31 december 2022 har offentlig kontroll utförts vid alla anläggningar för produktion av dricksvatten1 (> 100 m³/ dygn) för att bedöma om säkerhetsbarriärerna vid

anläggningarna är anpassade till mikrobiologiska faror (bakterier, virus och parasiter) i råvattnet. I kontrollen ingår också att bedöma om faroanalys och eventuellt övrigt HACCP-system valideras i den omfattning som är motiverat av förändrade förhållanden vid råvattentäkten eller förändrad råvattenkvalitet.

Projekt: Spårbarhet kött (operativt mål 5)

Senast den 31 december 2022 har offentlig kontroll utförts för att verifiera att spårbarhet finns för färskt och fryst kött⁶ av nöt, gris samt får och lamm. I förekommande fall ska kontrollen också verifiera påståenden om svenskt ursprung. Kontrollerna ska utföras i minst 500 butiker som inte är anslutna till de stora detaljhandelskedjorna.

Ekologiska varor (operativt mål 7)

Senast den 31 december 2022 har offentlig kontroll utförts för att verifiera påståenden om ”ekologiska livsmedel” gällande följande produkter; kaffe, kryddor och barnmat. Produkterna är samma som avses i målen 13, 14, 15 och 17. Kontrollerna görs vid alla de verksamheter som omfattas av nämnda mål när påståenden om ekologiska livsmedel av aktuella slag görs.

Information om allergener (operativt mål 8) genomförs kontinuerligt 2020–2022.

Senast den 31 december 2022 ska offentlig kontroll ha utförts vid minst 4000 storhushåll (restauranger, caféer, salladsbarer m.m.) för att verifiera att företagarna kan ge korrekt information om allergena ingredienser i maträtter som serveras eller på annat sätt saluhålls. Kontrollerna utförs på sådana verksamheter som valt att lämna uppgifter om allergena ingredienser muntligt och genom skriftligt anslag uppmanar kunden att fråga vad maten innehåller.

Saffran (operativt mål 17) Senast den 31 december 2022 har offentlig kontroll utförts för att verifiera att företagarna säkerställer att saffran innehåller det som anges i märkning eller i annan livsmedelsinformation (äkthet), att färgämnen inte används samt att spårbarhet finns. Kontrollerna ska utföras vid minst 100 importörer, huvudkontor, grossister och matmäklare, samt e-handel och annan distansförsäljning.

Operativt mål 2021

Kemiska risker och cyanotoxiner i dricksvatten (operativt mål 2)

Senast den 31 december 2022 har offentlig kontroll utförts vid alla anläggningar för produktion av dricksvatten³ (> 100 m³/ dygn) för att bedöma att kemiska faror i råvattnet har beaktats i faroanalysen (HACCP) samt att tillräckliga åtgärder vidtagits för att eliminera eller reducera dessa faror. I kontrollen ingår också att vid vattenverk som använder ytvattentäkt eller grundvatten med konstgjord infiltration som råvatten, bedöma om faroanalys och eventuellt övrigt HACCP-system valideras i den omfattning som är motiverat av förändrade förhållanden vid råvattentäkten eller förändrad råvattenkvalitet, vad avser faran cyanotoxiner.

Projekt: Spårbarhet på ägg (operativt mål 6)

Senast den 31 december 2022 har offentlig kontroll utförts för att verifiera att spårbarhet finns för ägg. Kontrollerna ska utföras vid minst 100 bagerier, i minst 100 restauranger samt i minst 200 butiker som inte är anslutna till de stora detaljhandelskedjorna. I förekommande fall ska kontroll i butik också verifiera påståenden om svenskt ursprung.

Uppgifter om ingredienser (operativt mål 9)

Senast den 31 december 2022 har offentlig kontroll utförts vid minst 2500 detaljhandelsanläggningar (butiker) och minst 1250 anläggningar i tidigare led (tillverkning och import) som utformar märkning samt märker/förpackar. Detta för att verifiera att uppgifter som anges i ingrediensförteckningar stämmer med tillsatta ingredienser (verkligt innehåll). De ingredienser som avses i detta mål är allergener⁸ samt de som kvalificerar för mängdangivelse.

Tillsatser - användning, spårbarhet, halt, korrekt märkning (operativt mål 12) Senast den 31 december 2022 har offentlig kontroll utförts för att verifiera att endast godkända livsmedelstillsatser inom grupperna färgämnen och sötningsmedel används, och inom tillåtna halter i godis, isglass, läsk och liknande drycker som främst riktar sig till barn. Kontrollmyndigheterna ska också verifiera att spårbarhet bakåt finns för dessa tillsatser samt att tillsatserna anges korrekt i märkningen av de produkter där de ingår. Kontrollen utförs vid alla tillverkare (om produkten tillverkas i Sverige), annars hos den företagare (importör, huvudkontor, matmäklare) som sätter produkten på marknaden i Sverige.

Tungmetaller och mykotoxin i mjöl (operativt mål 16)

Senast den 31 december 2022 har offentlig kontroll utförts för att verifiera att företagarna säkerställer att halterna av kadmium och ochratoxin A i mjöl av vete, durumvete och bovete, som avses säljas till konsument, understiger gällande gränsvärden. Kontrollerna ska utföras vid alla kvarnar, importörer, grossister och matmäklare som säljer mjöl av sådant slag. Motsvarande kontroll av mjöl ska också utföras när mjölet används som råvara vid industriell tillverkning av bageriprodukter och pastaprodukter.

Operativt mål 2022**Projekt: Skötsel och underhåll av reservoarer (operativt mål 3)**

Senast den 31 december 2022 har offentlig kontroll utförts vid alla distributionsanläggningar⁵ (> 100 m³ /dygn) för att verifiera att verksamhetsutövaren har rutiner för att sköta, underhålla och vid behov rengöra reservoarer för att motverka förorening och mikrobiologisk tillväxt.

Rätt fisk (operativt mål 4)

Senast den 31 december 2022 har offentlig kontroll utförts för att verifiera att korrekt information om fiskart och fångszon finns och lämnas vidare i kedjan. Kontrollerna ska utföras vid minst 100 anläggningar i tidigare handelsled, såsom grossister, importörer, huvudkontor och matmäklare. Kontrollerna ska också verifiera att spårbarhet (ett steg framåt och ett steg bakåt) finns.

Kosttillskott – fiskoljebaserade tillskott och d-vitaminskott (operativt mål 19)

Senast den 31 december 2022 ska offentlig kontroll ha utförts vid alla anläggningar i tidigare led (huvudkontor, importörer, matmäklare, grossister inklusive ehandel) som släpper ut fiskoljebaserade kosttillskott och/eller tillskott med D-vitamin på marknaden. Detta för att verifiera att företagen säkerställer att halterna av dioxin och PCB inte överskrider gällande gränsvärden i fiskoljebaserade produkter. För D-vitaminpreparat ska kontrollen verifiera att angivna halter av vitamin D är korrekta samt att tillåten D-vitaminförening används.

Mykotoxin vid spannmålstorkning och lagring (operativt mål 20)

Senast den 31 december 2022 ska offentlig kontroll ha utförts vid 250 anläggningar som torkar och/eller lagrar spannmål för livsmedelsändamål, för att verifiera att företagen vidtar lämpliga åtgärder för att förhindra eller reducera bildning av ochratoxin A i spannmålen.